

I - MỤC TIÊU BÀI HỌC

- HS biết được cấu tạo của mẫu, biết bố cục bài vẽ thế nào là hợp lí và đẹp.
- HS biết cách vẽ hình và vẽ được hình gắn với mẫu.

II - CHUẨN BỊ

1. Đồ dùng dạy - học

Giáo viên

- ĐDDH MT 6.
- Phạm Viết Song, *Tự học vẽ, Phần Vẽ nhóm mẫu*, NXB Giáo dục, tái bản 2002, tr. 49.
- Lâm bảng hướng dẫn (khổ 54 cm x 79 cm) : có ba hoặc bốn bố cục ở các vị trí khác nhau (của một mẫu).
- Một số bài vẽ của hoạ sĩ, của HS.

Học sinh

- Giấy vẽ, bút chì , tẩy.
- Mẫu vẽ : hình trụ và hình cầu.

2. Phương pháp dạy - học

Phương pháp trực quan và quan sát.

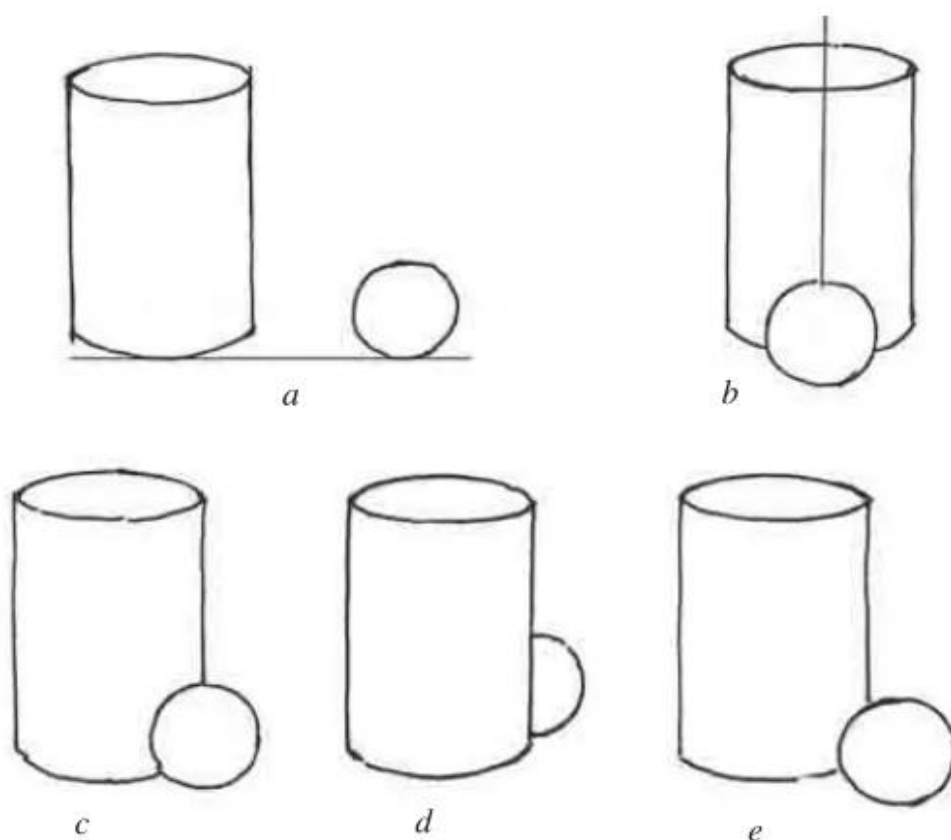
III - GỢI Ý TIẾN TRÌNH DẠY - HỌC

Hoạt động 1

Hướng dẫn học sinh quan sát, nhận xét

- GV đặt mẫu vừa tầm mắt để HS nhìn rõ rồi hướng dẫn HS quan sát và nhận xét. Có thể đặt hai hoặc ba mẫu để vẽ theo nhóm.

- GV giới thiệu ba hoặc bốn bố cục bài vẽ hình trụ và hình cầu ở các vị trí khác nhau GV chuẩn bị trước hoặc vẽ bảng. Sau đó đặt câu hỏi cho HS : hình vẽ nào có bố cục hợp lý hơn ? Vì sao ?

Hình 1. Bố cục bài vẽ

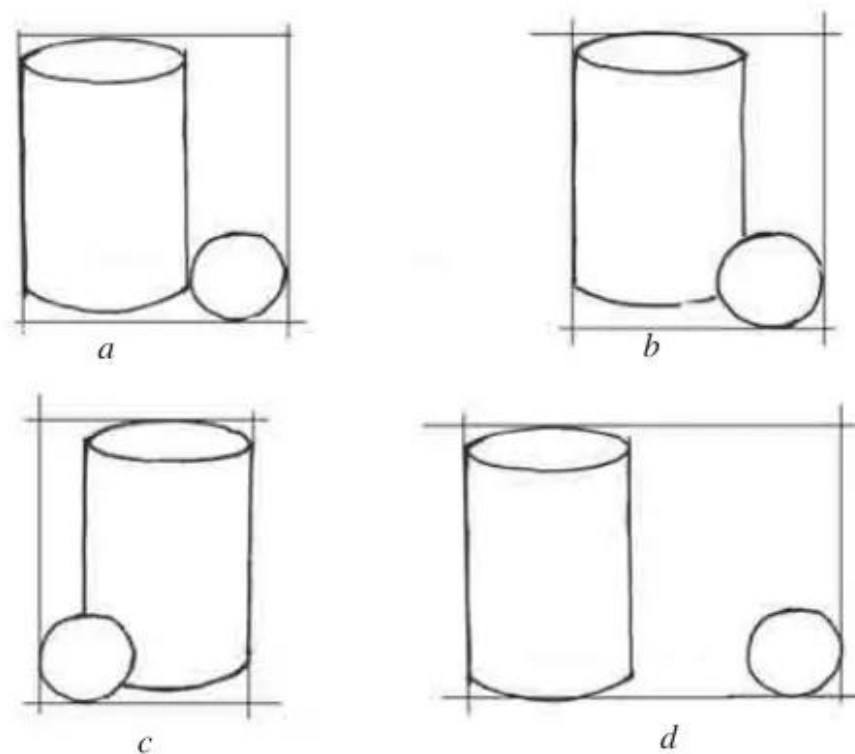
- HS nhận xét, GV bổ sung :

- + Hình 1a : Điểm đặt của hình trụ, hình cầu trên đường nằm ngang và cách xa nhau quá làm cho bố cục bài vẽ "loãng" và không có xa gần. Nên đặt hình cầu ở phía trước hình trụ và đặt gần lại nhau một chút.
- + Hình 1b : Hình trụ và hình cầu cùng một đường trục làm cho bố cục bị thu hẹp. Nên đặt hình cầu sang phải hoặc sang trái một chút.
- + Hình 1c,d : Canh của hình trụ "chia đôi" hình cầu, nhìn "không thuận". Nên đặt như H.1e : hình cầu che khuất hình trụ một chút. Bố cục như vậy bài vẽ có trong, có ngoài, có sự liên kết, chặt chẽ hơn.

- Vẽ phác khung hình chung :

+ GV vẽ phác khung hình chung (H.2) lên bảng.

+ HS quan sát, nhận xét và có ý thức khi vẽ khung hình ở vị trí của mình.

Hình 2. Khung hình chung

Đậm nhạt của mẫu

- GV đặt câu hỏi :

+ Độ đậm nhất của mẫu ở hình trụ hay hình cầu ?

+ Độ đậm ở hình trụ và hình cầu ở phía nào ?

- HS quan sát mẫu và nhận xét ở vị trí của mình.

Hoạt động 2

Hướng dẫn học sinh cách vẽ

- GV nhắc HS nhớ lại trình tự vẽ theo mẫu, trước tiên là vẽ khung hình vào giấy cho vừa :

- + Tuỳ theo tỉ lệ khung hình mà vẽ vào giấy để ngang hay dọc.
- + Hình cầu thấp, khoảng trống nền rộng, đặt khung hình ở chính giữa tờ giấy làm cho khoảng trống nền càng rộng, bài vẽ sẽ mất cân đối.
- GV nhắc HS so sánh tỉ lệ để phác khung hình cho từng vật mẫu :
  - + Tìm điểm đặt của hình trụ và điểm che khuất của hình cầu ở hình trụ ;
  - + So sánh chiều cao hình cầu với hình trụ ;
  - + So sánh bề ngang của hình cầu với bề ngang của hình trụ.
- HS quan sát mẫu và ước lượng tỉ lệ theo gợi ý của GV.
- GV nhắc HS vẽ phác nét theo tỉ lệ như mặt trên của hình trụ, chu vi hình cầu trước, sau đó mới vẽ các nét chi tiết - nét cong. Chú ý đến các nét đậm, nét nhạt.

Hoạt động 3

Hướng dẫn học sinh làm bài

- GV theo dõi, yêu cầu HS :
  - + Quan sát mẫu ;
  - + Ước lượng tỉ lệ khung hình chung, khung hình của hình trụ, hình cầu ;
  - + Cách phác nét, vẽ hình.
- HS làm bài.

Hoạt động 4

Đánh giá kết quả học tập

- GV gợi ý HS nhận xét một số bài vẽ về :
  - + Bố cục ;
  - + Tỉ lệ ;
  - + Nét vẽ, hình vẽ.
- HS tự nhận xét, đánh giá.

Bài tập về nhà

- Quan sát độ đậm nhạt ở đồ vật có mặt cong (lo, chai...), ở quả dạng hình cầu.
- Chuẩn bị bài sau.